

Številka: 018-129/2023-12

Datum: 14. 12. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča kot predsednika senata ter Igorja Luzarja kot člana senata in mag. Zlate Jerman kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Nabava treh naprav za računalniško tomografijo (CT) in vzdrževanje opreme za dobo 6 let po preteku garancijskega roka*«, začetem na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja GH HOLDING storitvena družba d.o.o., Letališka cesta 27, Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopa odvetnica Klara Kunovar, Šmartinska cesta 53, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnikov (1) Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje, Urad Republike Slovenije za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu, Ulica Ambrožiča Novljana 7, Ljubljana, (2) Bolnišnica Topolšica, Topolšica 64, Topolšica, (3) Splošna bolnišnica Jesenice, Cesta maršala Tita 112, Jesenice in (4) Splošna bolnišnica Trbovlje, Rudarska cesta 9, Trbovlje (v nadaljevanju: naročnik), 14. 12. 2023

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je 10. 5. 2023 sprejel sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila, 24. 5. 2023 pa še spremembo tega sklepa. Obvestilo o javnem naročilu je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno 25. 5. 2023, pod št. objave JN003186/2023-B01 (s popravki dne 13. 6. 2023, 29. 6. 2023, 13. 7. 2023 in 27. 7. 2023) ter 26. 5. 2023 v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 2023/S 101-313283, prav tako s popravki. Naročnik izvaja odprti postopek.

Naročnik je 26. 9. 2023 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN003186/2023-ODL01) objavil »**ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA**«, s katero je javno naročil oddal ponudniku

SIEMENS Healthcare, Trgovsko in storitveno podjetje, d.o.o., Letališka cesta 29C, Ljubljana (v nadaljevanju: izbrani ponudnik).

Iz obrazložitve odločitve še izhaja, da je naročnik po merilih ugodnejšo ponudbo vlagatelja zavrnil kot nedopustno. Naročnik je navedel, da je iz predložene dokumentacije ugotovil, da ponujen aparat vlagatelja ne izpolnjuje tehničnih zahtev naročnika iz:

- »točke 2.3.1. RTG cev, iz predložene tehnične dokumentacije proizvajalca aparata je razvidno, da ponujena rentgenska cev omogoča razpon toka le 10 mA – 600 mA in ne vsaj 10 mA – 700 mA kot se glasi naročnikova zahteva. Predložena izjava proizvajalca (Manufacturer Statement GE Healthcare) v zvezi z izpolnjevanjem naročnikove zahteve iz te točke z interaktivno rekonstrukcijo za predmetno naročnikovo zahtevo pa ni relevantna, niti ustrezna iz naslednjega razloga: naročnikova zahteva glede razpona toka se nanaša na strojno opremo (na RTG cev) in ne na programsko opremo, saj je le ta predmet druge naročnikove zahteve, in sicer zahteve iz točke 2.10.2. tehnične specifikacije v RD,
- točke 2.3.6. RTG cev, ponujen je najkrajši čas polne rotacije 0,4 sekunde in ne največ 0,3 sekunde kot se glasi naročnikova zahteva. Predložena izjava proizvajalca (Manufacturer Statement GE Healthcare) v zvezi z izpolnjevanjem naročnikove zahteve iz te točke s programsko opremo (SnapShop Freeze) s katero ponudnik navaja, da dosega čas polne rotacije 0,29 sekunde za naročnika ni ustrezna, saj se nanaša na zmanjševanje artefaktov gibanja v koronarnem ožilju, naročnik pa funkcionalnosti v svoji zahtevi iz točke 2.3.6. ni omejil le na slikanje srca.«.

Naročnik je še navedel, da sta obe zgoraj zapisani tehnični zahtevi del tehničnih specifikacij, ki se nanašajo na lastnosti RTG cevi v točki 2.2., s strani vlagatelja ponujeni rešitvi pa sta del »postprocesinga« oziroma spadata k tehničnim specifikacijam, navedenim v točki 2.10.

Vlagatelj je 6. 10. 2023 zoper navedeno odločitev vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in povrnitev stroškov pravnega varstva. Najprej zatrjuje, da je obrazložitev odločitve o oddaji javnega naročila zavajajoča in neutemeljena, saj ne upošteva dejanskega stanja iz ponudbe vlagatelja ter vsebine določb razpisne dokumentacije. Poudarja, da je ponudil opremo, ki sporni tehnični zahtevi v celoti izpolnjuje, hkrati pa je predložil tudi ustrezno tehnično dokumentacijo (izdano neposredno s strani proizvajalca opreme), ki to potrjuje. Kot je jasno navedeno na več mestih ponudbene dokumentacije, namreč ponuja napravo, katere rentgenska cev omogoča razpon toka 10 mA – 4250 mA in ki ima čas rotacije 0,058 sekunde (pri čemer vlagatelj izpostavlja, da gre tu za dejanske vrednosti, ki so v praksi splošno priznan in sprejet način ovrednotenja razpona toka rentgenske cevi, ki ga naročnik v okviru konkretne razpisne dokumentacije ni prepovedal in ki ga pri zapisu tehničnih karakteristik naprav uporabljajo tudi drugi proizvajalci, npr. izbrani ponudnik). Meni še, da je naročnik z obrazložitvijo izpodbijane odločitve nedopustno širil vsebino določil iz razpisne dokumentacije, saj naročnik v razpisni dokumentaciji ni nikjer zapisal, da sta zahtevi omejeni zgolj na strojno opremo (oziroma adekvatno, da zahtevanih vrednosti ni dopustno doseči z uporabo drugih tehnologij), prav tako pa v zvezi s tehnično zahtevo iz točke 2.3.6. ni nikjer zapisal, da je le-ta vezana na specifične klinične aplikacije. Dodaja še, da poglavje 2.3., na katerega se sklicuje naročnik, celo vsebuje izrecne zahteve glede »postprocesinga« (in sicer v točki 2.3.7.). Meni, da so bila zgoraj obravnavana določila razpisne dokumentacije že v osnovi nejasna oziroma pripravljen na način, ki je potencialnim ponudnikom omogočal več različnih razlag.

Izbrani ponudnik, ki ga v tem postopku pravnega varstva po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Potočnik in Prebil o.p., d.o.o., Ajdovščina 4, Ljubljana, se je o zahtevku za revizijo izjasnil z vlogo z dne 16. 10. 2023, zahteval pa je tudi povrnitev stroškov. Poudarja, da je RTG cev ena od glavnih sestavin CT aparata, dva izmed najpomembnejših parametrov RTG cevi pa sta ravno hitrost – čas rotacije RTG cevi [ki je absolutni (dejanski) čas, v katerem RTG cev naredi polni krog

okrog pacienta] in tok v RTG cevi, ki je absolutni električni tok med katodo in anodo RTG cevi, izmerjen po osnovnih pravilih fizike. Meni, da sta bili s tem povezani zahtevi naročnika določeni jasno in nedvoumno, enako pa izhaja tudi iz odgovorov na Portalu javnih naročil, iz katerih izhaja, da naročnik kot merodajno zahteva in šteje izključno dejansko vrednost najkrajšega časa polne rotacije RTG cevi, pri čemer izrecno ne dovoljuje drugačnih ekvivalentnih tehničnih rešitev, ki za naročnika iz njemu pomembnih (predstavljenih) razlogov niso sprejemljive. Pojasnjuje še, zakaj na ugotovitev o neizpolnjevanju zahteve ne vpliva podatek iz izjave proizvajalca – navedena (ponujena) tehnologija namreč predstavlja ekvivalentno tehnično rešitev (programsko opremo), ki dejanski čas rotacije ponujene RTG cevi 0,4 sekunde z uporabo programske opreme (tehnologije) zmanjšuje oziroma pretvarja v efektivni čas rotacije s časovno ločljivostjo 0,29 sekunde, ki pa jo je naročnik z jasnim in nedvoumnim odgovorom na Portalu javnih naročil prepovedal in odklonil njeno ustreznost. Iz smiselno enakih razlogov izbrani ponudnik označuje kot pravilno in zakonito tudi odločitev naročnika v delu, ki se nanaša na neizpolnjevanje zahteve glede razpona toka RTG cevi. Pristavlja, da je iz izjave proizvajalca razvidno, da vlagatelj ekvivalentno vrednost maksimalnega toka opravičuje z metodo ASIR-V, ki naj bi namesto dejanske maksimalne moči generatorja, ki je 72 kW, le-to povzdignil na 510 kW (ne da bi vlagatelj empirično oziroma preverljivo izkazal, kako je prišel do zapsanega rezultata), kar naj bi ob toku (pravilno: napetosti) 120 kV zagotavljalo napetost (pravilno: tok) v zgornji meji razpona 4.250 mA; vlagatelj naj bi navedeno zgolj pavšalno izkazoval z navedbo o uporabi »*iterativne rekonstrukcijske metode*« ASIR-V, ki omogoča, da se potreba po moči med preiskavo zmanjša za določeno stopnjo ob nespremenjeni kvaliteti slik (a ne pri vseh preiskavah in ne pri vseh preiskavah v enakem obsegu), ne pomeni pa, da izpolnjuje zahtevo glede dejanske maksimalne vrednosti toka, ki ga ponujena naprava ne omogoča.

Naročnik je s sklepom z dne 26. 10. 2023 (ki pa ga je prek portala eRevizija vlagatelju posredoval šele 2. 11. 2023) zahtevke za revizijo zavrnil. Uvodoma pojasnjuje, da se sporni tehnični zahtevi nanašata izrecno, izključno in določno na RTG cev, ki mora torej imeti točno določene karakteristike – enako je bilo potrjeno v odgovorih na Portalu javnih naročil. RTG cev je ena od glavnih sestavin CT aparata, dva izmed najpomembnejših parametrov RTG cevi pa sta ravno hitrost – čas rotacije RTG cevi [ki je absolutni (dejanski) čas, v katerem RTG cev naredi (en) polni krog okrog pacienta] in tok v RTG cevi, ki je absolutni električni tok med katodo in anodo RTG cevi, izmerjen po osnovnih pravilih fizike. Poudarja, da je v tehničnih specifikacijah zahteval absolutne vrednosti RTG cevi, tehnična zahteva pa je povsem jasna in fizikalno merljivo določena.

Glede zahtevanega razpona toka RTG cevi navaja, da je z odgovorom na Portalu javnih naročil izrecno zavrnil predlog po ustreznosti rešitve, ki omogoča razpon vsaj 10 mA – 600 mA, če naprava med drugim uporablja iterativno rekonstrukcijsko tehniko. Vse podane tehnologije v postavljenih vprašanjih in predlogih (geotermija, multisegmentna rekonstrukcija, občutljivost detektorjev, rekonstrukcijske metode – vključno z ASIR-V) so namreč osnova za izračun t. i. ekvivalentnih/efektivnih vrednosti, ki jih uporabljajo nekateri proizvajalci. Vlagatelj dokazuje izpolnjevanje zahteve z ekvivalentno vrednostjo in ne z dejansko vrednostjo, kot je bilo to zahtevano. Dodaja, da je bila iterativna metoda ASIR-V zahtevana od vseh ponudnikov (v točki 2.10.2), torej je bilo zahtevano doseganje ustreznega razpona toka in iteracijska rekonstrukcijska metoda in to ni nekaj, kar bi posebej odlikovalo ponudbo vlagatelja. Naročnik še zatrjuje, da vlagateljeva rentgenska cev ne omogoča razpona toka vsaj 10 mA – 700 mA, ampak le 10 mA – 600 mA, vendar pa z obdelavo s programsko opremo kasneje pod nekaterimi pogoji lahko doseže karakteristike, primerljive z rentgensko cevjo z razponom toka 10 mA – 700 mA; navaja, da je jasno in nedvoumno zahteval karakteristiko rentgenske cevi, sposobnost kompenziranja s programsko opremo v določenih primerih pa ne zagotavlja rešitve, ki bi bila enakovredna, niti takšna enakovrednost ni bila omogočena v razpisni dokumentaciji. Glede zahtevanega najkrajšega časa rotacije RTG cevi naročnik meni, da že iz odgovorov na Portalu javnih naročil

izhaja, da gre za povsem jasno in nedvoumno zahtevo, kjer kot merodajno zahteva in šteje izključno vrednost najkrajšega časa polne rotacije RTG cevi, niso pa dovoljenje drugačne, na kliničnih dokazilih preverljive ekvivalentne tehnične rešitve, ki za naročnika iz pomembnih razlogov niso sprejemljive. Poudarja, da ponujena tehnologija v luči odgovora na Portalu javnih naročil predstavlja ekvivalentno tehnično rešitev (programsko opremo), ki dejanski čas rotacije RTG cevi 0,4 sekunde z uporabo programske tehnologije zmanjšuje oziroma pretvarja v efektivni čas rotacije s časovno ločljivostjo 0,29 sekunde, ustreznost česar pa je naročnik odklonil. Proizvajalec v nobeni izjavi ne potrjuje, da je ta zahteva s ponujenim aparatom izpolnjena, ampak govori o rešitvi, ki omogoča ekvivalentne vrednosti, ki naj bi bile dokazane na osnovi testiranja na matematičnem fantomu. Naročnik poudarja, da kupuje CT aparat z namenom uporabe v kliničnem okolju in je tehnične zahteve podal na osnovi lastnih izkušenj in znanja ter po raziskavi tržišča. Prav zaradi tega je določil tehnične parametre, definirane z enostavnimi in osnovnimi fizikalnimi parametri in ni sprejel t. i. ekvivalentnih rešitev, ki morebiti veljajo in delujejo na določenem področju/preiskavi, prav gotovo pa ne v vseh primerih, s katerimi se sooča naročnik, tako kot to omogočajo naprave, ki izpolnjujejo podane zahteve. Naročnik povzema, da vlagatelj RTG cev ne dosega minimalnega časa rotacije 0,3 sekunde, vendar je možno pod določenimi pogoji pri nekaterih vrstah preiskav z uporabo programske opreme doseči kakovost posnetka, ki je primerljiv kakovosti, kot bi jo dosegla RTG cev z rotacijo 0,3 sekunde. Ker pa je jasno zahteval karakteristiko RTG cevi, sposobnost kompenziranja s programsko opremo v določenih primerih ne zagotavlja rešitve, ki bi bila enakovredna.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 2. 11. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 7. 11. 2023. Prereka navedbe naročnika in kot bistveno izpostavlja, da:

- naročnik v okviru odločitve o zahtevku v bistvenem delu razširja in dopolnjuje vsebino izpodbijane obrazložitve na način, da navaja nove vsebinske navedbe glede dopustnosti ponudbe vlagatelja in druge oziroma drugačne argumente, kar pa ni dopustno, zato ti argumenti ne bi smeli biti upoštevani;
- je naročnik podal novo trditev da »[...] je [v tehničnih zahtevah] zahteval absolutne vrednosti RTG cevi«, kar ne drži, saj prav nikjer v razpisni dokumentaciji ni uporabil termina »absoluten« ali druge podobne opredelitve;
- naročnik na nobenem mestu v razpisni dokumentaciji ni prepovedal izkaza lastnosti z navedbo ekvivalentnih, efektivnih vrednosti;
- je naročnik z naknadno spremembo zahtev iz razpisne dokumentacije z dne 27. 7. 2023 (ki je po navedbah naročnika vključevala vse spremembe iz odgovorov) de facto in de iure izničil vsebini predhodno podanih odgovorov, tudi tistih, na katere se zdaj sklicuje, saj v okviru predmetne spremembe ni zgolj »povzel« izhodiščnih tehničnih zahtev, temveč je pripravil (vsebinsko) popolnoma nov dokument (zdaj v excel obliki, prej v word obliki), v katerega je po lastnih navedbah vnesel vse spremembe iz podanih odgovorov;
- če naročnik v podanem odgovoru zavrne zgolj eno od zelo specifičnih tehničnih možnosti ekvivalentne rešitve, namreč nikakor ne more in ne sme pomeniti generalne prepovedi drugih ekvivalentnih rešitev;
- Državni revizijski komisiji predlaga pridobitev strokovnega mnenja, če bi za odločitev potrebovala dodatne informacije glede tehnične vsebine zastavljenih vprašanj nekaterih potencialnih ponudnikov v relaciji na vsebino tehničnih zahtev naročnika, zaradi katerih je bila ponudba vlagatelja izločena.

Državna revizijska komisija je po pozivu z dne 15. 11. 2023 od vlagatelja pridobila prevod dokazil, na katera se je skliceval v zahtevku za revizijo, izbrani ponudnik pa v vlogi, s katero se je izjasnil

o zahtevku za revizijo vlagatelja; s prejetima prevodoma je Državna revizijska komisija seznanila izbranega ponudnika in naročnika.

Izbrani ponudnik se je do prejetih prevodov opredelil z vlogo z dne 22. 11. 2023. Meni, da iz prevodov izhaja to, kar je že izpostavil, in sicer, da ponudba vlagatelja ni dopustna.

Naročnik se je do prejetih prevodov opredelil z vlogo z dne 22. 11. 2023. Navaja, da ne spreminja zapisa obrazložitve odločitve o zahtevku za revizijo o nedopustnosti vlagateljeve ponudbe, saj je v fazi preverjanja dejstev, navedenih v zahtevku za revizijo, razumel predložena dokumenta v angleškem jeziku. Prevod v slovenski jezik ne spreminja razumevanja dokumentov in veljajo zapisane ugotovitve v odločitvi o zahtevku za revizijo, da za ekvivalent niso določeni standardi in predložena dokumenta ne podajata dokazil, da je ponudba vlagatelja zahtevka za revizijo dopustna.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), ko je vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno ter javno naročilo oddal izbranemu ponudniku.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Tehnične zahteve mora naročnik določiti ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki določa, da morajo biti te navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3). Tehnične specifikacije morajo vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci (četrti odstavek 68. člena ZJN-3). Naročnik jih lahko določi bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije in različne standarde oziroma tehnične ocene bodisi s kombinacijo navedenih načinov (peti odstavek 68. člena ZJN-3). V skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo, razen če tega ne upravičuje predmet javnega naročila. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo tudi besedi »*ali enakovredni*«. V osmem odstavku 68. člena ZJN-3 je za primere, ko naročnik uporabi možnost iz a) točke petega odstavka 68. člena ZJN-3 (torej ko določi tehnične specifikacije v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti), določeno, da naročnik ne sme zavrniti ponudbe za gradnje, blago ali storitve, skladne z nacionalnim standardom, ki prevzema evropski standard, evropskim

tehničnim soglasjem, skupno tehnično specifikacijo, mednarodnim standardom ali tehničnim referenčnim sistemom, ki ga je določil Evropski organ za standardizacijo, če se določene specifikacije v tem standardu, soglasju, skupni tehnični specifikaciji ali tehničnem referenčnem sistemu nanašajo na zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je v postopku javnega naročanja določil naročnik. Ponudnik mora v svoji ponudbi z vsemi ustreznimi sredstvi, vključno s tistimi iz 70. člena ZJN-3, dokazati, da gradnja, blago ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je določil naročnik (deveti odstavek 68. člena ZJN-3)

Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) v dokumentu »2. TEHNIČNE SPECIFIKACIJE PREDMETA JAVNEGA NAROČILA« navedel med drugim:

- pod točko »2. ZAHTEVE GLEDE IZKAZA TEHNIČNIH LASTNOSTI PONUJENE OPREME«:

»Ponujena oprema mora izpolnjevati vse zahteve v popisih opreme. Ponudniki morajo v Excelovi datoteki »Predračun« za CT napravo, kjer je to jasno določeno, v stolpca »proizvajalec« in »tip/kataloška številka« navesti proizvajalca in točen tip/kataloško številko ponujene naprave, predložiti v ponudbi dokazila o tehničnih lastnostih posameznega elementa ponujene opreme in jih priložiti v istem vrstnem redu, kot so le-ti zahtevani v popisih CT naprave. Za verodostojno dokazilo o tehničnih lastnostih opreme se šteje katalog, prospekt ali drug ustrezen uraden material s tehničnimi specifikacijami ponujenega elementa opreme oziroma izjava proizvajalca, da ima takšne karakteristike. Ponudnik naj v dokazilu na jasno viden način za vsak element opreme označi zaporedno številko, ki je navedena v opisih opreme (oziroma ponudbenemu predračunu) za posamezno zahtevo (postavko). V primeru, da dokazila ne bodo priložena ali ne bodo izkazovala tehničnih lastnosti opreme ali pa bodo v njih nejasnosti, bo naročnik pozval ponudnika k dopolnitvi oz. pojasnilu. V primeru, da ponudnik v dopolnitvi oz. pojasnilu ne bo izkazal zahtevanih tehničnih lastnosti ponujene opreme, bo naročnik njegovo ponudbo izločil iz nadaljnjega postopka.«;

- pod točko »7. TEHNIČNO FUNKCIONALNE ZAHTEVE (CT NAPRAVA), MERILA, APLIKACIJSKI PROGRAMI – PRILOGA 11 ZA IZPOLNITEV«:

»Dokumentaciji je kot priloga priložena Excelova datoteka z imenom »Predračun s tehničnimi specifikacijami« z zavihki:

- skupna rekapitulacija,
- nakup CT z zahtevami,
- vzdrževanje
- merila in iz točke 9.2. dokumentacije in seznam izbranih aplikacijskih programov.

Ponudnik mora dokument izpolniti in ga priložiti ponudbi.

Ponudnik dokument merila izpolni na način, da v označena polja vpiše številko strani (ali ime) priloženega kataloga ali prospektnega materiala, iz katere je razvidno izpolnjevanje posamezne zahteve oziroma posameznega merila. V označena polja poleg navedenih aplikacijskih programov ponudnik vpiše ali je navedeni aplikacijski program vključen v osnovno ponudbo (vpis besede: DA) ali pa je možen opcijsko, kot naknadna nadgradnja (vpis besede: NE).«.

V dokumentu (preglednici z več zavihki), ki predstavlja predračun s tehničnimi specifikacijami, je v zavihku »1.0. Nakup CT« pod razdelkom »2.3. RTG CEV« med drugim navedeno:

- »2.3.1. Rentgenska cev mora omogočiti čim večji razpon toka, vsaj 10 mA – 700 mA« in
- »2.3.6. Čas rotacije RTG cevi: omogočeni morajo biti vsaj trije časi, od tega najkrajši čas polne rotacije največ 0.30 s«.

Državna revizijska komisija pojasnjuje, da so citirane določbe v vsebini identične, kot izhajajo iz objavljenih popravkov (čistopisov) razpisne dokumentacije – gl. objavi JN003186/2023-K03 in JN003186/2023-K04 na Portalu javnih naročil.

Sporni zahtevi iz citiranih točk 2.3.1. in 2.3.6. je naročnik torej določil kot zahtevi v smislu delovanja ali funkcionalnosti, torej na način iz točke a) petega odstavka 68. člena ZJN-3; niti vlagatelj ne zatrjuje, da bi bili (v smislu šestega odstavka 68. člena ZJN-3) ti karakteristiki značilni za proizvode določenega gospodarskega subjekta.

Iz pregleda objav na Portalu javnih naročil je razvidno, da je naročnik v zvezi s spornima zahtevama objavil tudi več odgovorov na vprašanja potencialnih ponudnikov:

- »Datum objave: 07.07.2023 14:39
VPRAŠANJE
Spoštovani,

prosimo vas za pojasnila k spodnjim tehničnim zahtevam naročnika:

1. Tehnična zahteva: »Rentgenska cev mora omogočiti čim večji razpon toka, vsaj 10 mA - 600 mA.«

Vprašanje: Električni tok rentgenske cevi je pomemben parameter, ki določa kvaliteto CT slik, saj visok razpon električnega toka neposredno določa število rentgenskih žarkov, ki pri interakciji s preiskovanim tkivom prispevajo k diagnostični informaciji CT slik. Zaradi tega predlagamo, da tehnično zahtevo zaradi navedenega kliničnega razloga zaostrite tako, da zahtevate višji razpon električnega toka, na primer do vsaj 700 mA, kar lahko izpolnijo vsi proizvajalci CT aparatov, pacienti pa bodo tako enakopravneje obravnavani v primerjavi z drugimi bolnišnicami.

2. Tehnična zahteva: »Čas rotacije RTG cevi: omogočeni morajo biti vsaj trije časi, od tega najkrajši čas polne rotacije največ 0.35 s.«

Vprašanje: Ker bodo novi CT aparati namenjeni tudi kardiološkim preiskavam, kot je zahtevano v poglavju »2.9. Preiskave srca«, predlagamo, da tehnično zahtevo spremenite tako, da zahtevate najkrajši čas polne rotacije največ 0.30 s. Spremenjena tehnična zahteva je do proizvajalcev CT aparatov popolnoma nediskriminatorna, trem bolnišnicam pa bi omogočila dobavo optimalnih CT naprav, namenjenih tudi večini kardioloških CT preiskav in s tem enakopravnejšo obravnavo glede na ostale bolnišnice v Sloveniji. Tehnična zahteva z najkrajšim časom polne rotacije največ 0.35 s je

nesmotrna in negospodarna s stališča, da se novi CT aparati kupujejo za naslednje desetletje. Ostale bolnišnice v Sloveniji pa imajo bistveno bolj zmogljive aparate in je torej zahtevana kvaliteta aparatov nepravilna do pacientov, ki se zdravijo v bolnišnicah, prejemnicah teh aparatov.

[...]

ODGOVOR

1. Da, tehnična zahteva se zaradi razlogov, ki so navedeni v vprašanju, ustrezno spremeni in sicer » Rentgenska cev mora omogočiti čim večji razpon toka, vsaj 10 mA - 700 mA.

2. Naročnik spreminja zahtevo iz 0.35s na 0.30s zaradi napake pri prvotni specifikaciji. Zahteva 0.35s je prenizka za doseganje minimalne kvalitete slike. [...]«;

- »Datum objave: 18.07.2023 13:47

VPRAŠANJE

Tehnično zahtevo čas rotacije RTG cevi ste spremenili iz prvotnih 0,35 sek na 0,30 sek za 360°, (na predlog enega ponudnika - vprašanje z dne 7.7.2023).

Sistemi s časom rotacije 0,35sek in multisegmentno rekonstrukcijo ter temporalno resolucijo 35ms uspešno izvajajo diagnostiko srca v prospective skeniranju in ni nobene potrebe po časih manjših od 0,35sek/360°, zato predlagamo, da zahteva ostane kot je bilo prvotno, t. j. 0,35sek/360°.

ODGOVOR: Naročnik ne spreminja zahteve, ostaja 0,30 sek.«;

- »Datum objave: 18.07.2023 13:47

VPRAŠANJE

Tehnično zahtevo tok RTG cevi ste spremenili iz 600mA na 700 mA (na predlog enega ponudnika - vprašanje z dne 7.7.2023)..

Trditev na osnovi katere ste zahtevo spremenili drži samo delno, saj k diagnostični informaciji CT slik prispeva velik delež sam detektor, in njegova pretvorba žarkovja v signal (light output faktor).

Nekateri proizvajalci potrebujejo manjše tokove - doze, za doseg istega cilja, dobre CT slike.

Predlagamo, da tok ostane nespremenjen od 10-600mA, v korist manjše doze, ki jo prejmejo pacienti; in mogoče zahtevate, da mora biti »light output faktor« več kot 2,6, saj je to pokazatelj dobre pretvorbe žarkovja v signal in manjše dozne obremenitve pacienta.

ODGOVOR: Naročnik ne spreminja zahteve, ostaja 700 mA.«;

- »Datum objave: 24.07.2023 12:43

VPRAŠANJE

Za tehnično zahtevo objavljeno 13.7.2023 pod točko 2.3.6 Čas rotacije RTG cevi: omogočeni morajo biti vsaj trije časi, od tega najkrajši čas polne rotacije največ 0.30 s, naročnika prosimo, da dovoli enakovredno rešitev kot »2.3.6 Čas rotacije RTG cevi: omogočeni morajo biti vsaj trije časi, od tega najkrajši čas polne rotacije največ 0.30 s ali ekvivalentni aparat s časom rotacije 0.35 s, kjer je aparat sposoben izvajati celotne kardiološke preiskave s programsko opremo multisegmentalne rekonstrukcije s časovno ločljivostjo enako ali manj kot 44 ms, kar je enakovredno efektivnemu času rotacije 0.09 s. Ponudnik lahko za ekvivalent priloži dokazno dokumentacijo, vključno s kliničnimi dokazi.

ODGOVOR:

Hitrost rotacije gantrija je eden najpomembnejših parametrov za izvajanje CT preiskav brez artefaktov, ki nastanejo zaradi premikanja. Hitrost rotacije gantrija neločljivo vpliva na časovno ločljivost CT aparata, ki je definirana kot sposobnost razločevanja premikajočih se objektov. Predstavlja natančnost meritve glede na čas, ali frekvenco s katero objekt slikamo in časovni inkrement med uspešnimi slikanji. Dobra časovna ločljivost je zelo pomemben faktor pri CT slikanju srca in koronarnih arterij. Manjši kot je čas rotacije gantrija, boljša je časovna ločljivost in večja je možnost, da bo prikaz koronarnih arterij ustrezen.

Srce in koronarne arterije se namreč skozi celoten srčni cikel premikajo zelo hitro in to v zapletenih vzorcih. Vsaka koronarna arterija se premika z različnim vzorcem, z različno hitrostjo in različno stopnjo premika. Pravzaprav se celo različni segmenti iste arterije premikajo različno. Dobra intrinzična časovna ločljivost je zaradi tega ključnega pomena pri CTA koronarnih arterij.

Zaradi navedenega naročnik ne sprejema predlagane rešitve.«;

- »Datum objave: 24.07.2023 12:44

VPRAŠANJE

Za tehnično zahtevo objavljeno 13.7.2023 pod točko 2.3.1. Rentgenska cev mora omogočiti čim večji razpon toka, vsaj 10 mA - 700 mA, naročnika prosimo, da dovoli enakovredno rešitev kot 2.3.1. »Rentgenska cev mora omogočiti čim večji razpon toka, vsaj 10 mA - 700 mA ali vsaj 10 mA - 600 mA kot ekvivalent, če ima ponudnik aparat z razdaljo fokus detektor enako ali manj kot 95 cm, s 75 cm odprtino gantrija in uporablja iterativno rekonstrukcijsko tehniko«. Na rentgenski tok (interakcija RTG žarkov s tkivom preiskovanca) namreč vplivata dva glavna parametra in sicer moč generatorja in geometrija gantrija. Moč generatorja je v linarni korelaciji z električnim tokom RTG cevi. Geometrijo gantrija pa določa razdalja fokus detektor. Na podlagi obratnega kvadratnega zakona fizike sevanja, je rentgenski tok v izocentru enak moči generatorja deljeno s kvadratom razdalje fokus detektor, kar pokaže, da ima razdalja fokus detektor večji vpliv kot rentgenski tok. Aparat s kratko geometrijo na primer 95 cm in odprtino gantrija 75 cm proizvede lahko enak ali večji rentgenski tok kot na primer aparat z višjim električnim tokom RTG cevi in večjo geometrijo (razdalja fokus detektor približno 110 cm). Na kvaliteto slike večinoma vpliva učinkovitost dozne obremenitve. Slednje pri CT aparatih merimo s standardiziranim merilom Low Contrast Detectability (LCD), ki ga merijo vsi proizvajalci CT aparatov in predstavlja enostavno merilo primerjave, vendar v dotičnem razpisu ni navedeno. CT aparat, ki bi vam ga ponudili ima zelo visok parameter LCD, kar je lahko dokazljivo. Dodatno pa sodobni CT aparati omogoča najnovejšo tehniko deep learning rekonstrukcije (umetna inteligenca), ki omogoča nižje doze na vseh aplikativnih področjih ob vrhunski sliki. Prav tako so sodobni trendi CT diagnostike usmerjeni ne le v višanje moči RTG cevi, ampak predvsem v ohranjanje ali izboljšanje kakovosti slike ob znižanju obremenitvene doze za pacienta.

ODGOVOR: *Naročnik ne sprejema predlagane rešitve.«.*

Skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik vsebino prvotno določenih tehničnih specifikacij z odgovorom na Portalu javnih naročil, objavljenim z dne 7. 7. 2023 ob 14.39, spremenil, to spremembo pa tudi upošteval v kasneje objavljenem popravku razpisne dokumentacije.

Pregled vlagateljeve ponudbe potrjuje, da se vlagatelj v zvezi s tehnično zahtevo iz točke 2.3.1. sklicuje na izjavo proizvajalca (*»Manufacturer Statement [...]«*) ter na dokument *»Product Data Sheet [...]«*. Kot pravilno ugotavlja naročnik, je v ponudbeni dokumentaciji kot razpon toka rentgenske cevi opredeljen razpon 10–600 mA in najkrajši čas polne rotacije 0,4 s (oboje v dokumentu *»Product Data Sheet [...]«*, str. 18) – vlagatelj temu dejstvu niti ne oporeka. Je pa med strankama sporno, ali je treba v obravnavanem primeru šteti, da ponujeni izdelek kljub temu izpolnjuje sporni zahtevi, ker naj bi z uporabo določene tehnologije (opisane tudi v dokumentu *»Manufacturer Statement [...]«*) dosegal ustrezen rezultat v smislu kvalitete slike.

Ni mogoče kot upoštevne argumenta sprejeti vlagateljeve navedbe, da naročnik ni nikjer (izrecno) zapisal, da je zahteva omejena zgolj na strojno opremo ali da zahtevane vrednosti ni dopustno doseči z uporabo drugih tehnologij: kot to pravilno izpostavljata izbrani ponudnik in naročnik, sta sporni zahtevi navedeni pod razdelkom *»RTG cev«*, zahtevani karakteristiki rotacije in toka rentgenske cevi pa sta opredeljeni z dvema osnovnima fizikalnima količinama, tj. s časom (v milisekundah) in z električnim tokom (v miliamperih). Iz nobenega dela razpisne dokumentacije ni mogoče razbrati, da bi naročnik ti zahtevi širil na kaj drugega, kot na z osnovnimi fizikalnimi količinami merljive lastnosti strojne opreme (rentgenske cevi), kot bi bilo mogoče razbrati iz vlagateljevih navedb, oziroma da bi bili v primeru obstoja določenih drugih lastnosti naprave ti zahtevani vrednosti drugačni oziroma izraženi na drugačen način. Tudi iz navedb vlagatelja ni mogoče razbrati, kako drugače bi naj bilo treba interpretirati podane zahteve. Ni mogoče soglašati z vlagateljem niti v tem, da naj bi naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo podal nove trditve s tem, ko je navedel, da *»je [v tehničnih zahtevah] zahteval absolutne vrednosti RTG cevi«* – ta navedba po presoji Državne revizijske komisije zgolj opisuje vsebino obstoječe razpisne dokumentacije in v ničemer ne vzpostavlja novih opredelitev.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da ne drži trditev vlagatelja, da gre v primeru vrednosti 4250 mA (kot največjega toka rentgenske cevi ponujene naprave) in 29 ms (kot najkrajšega časa polne rotacije rentgenske cevi ponujene naprave), ki ju izpostavlja v smislu relevantnih podatkov, za dejanski vrednosti. Že iz izjave proizvajalca, na katerega se je v ponudbi skliceval vlagatelj, je razvidno, da gre za ekvivalentne vrednosti – gre torej za vrednosti, ki bi bile potrebne za primerljivo enako kvaliteto slike v primeru neuporabe tehnologij *»SnapShot Freeze«* oziroma *»ASiR-V«*, ki jih ima ponujena naprava; ponujena naprava pa torej (z nikakršno tehnologijo) ne dosega zahtevanega razpona toka in časa rotacije rentgenske cevi, pač pa (sicer neustrezne) vrednosti, za katere vlagatelj zatrjuje, da so – ravno zaradi uporabe omenjenih tehnologij – vendarle ustrezne za namen uporabe, ki naj bi ga zasledoval naročnik. Ker pa je – kot že pojasnjeno – naročnik določil tehnične specifikacije v spornem delu z osnovnima fizikalnima količinama (kot dejanski vrednosti) in ne z opredelitvijo ekvivalentnih vrednosti parametrov, navedeni vrednosti za presojo skladnosti ponujene vlagateljeve naprave nista upoštevni.

Čeprav drži, kot to navaja vlagatelj, da sta se s spornima zahtevama povezani vprašanji oziroma predloga potencialnega ponudnika na Portalu javnih naročil (objavi 24. 7. 2023 ob 12.43 in 12.44) nanašala na specifične klinične situacije in uporabo določene tehnologije (vsled česar Državna revizijska komisija kot nepotrebno zavrača pridobitev strokovnega mnenja, ki bi to potrdilo), pa je vendarle iz obeh odgovorov naročnika razvidno, da je naročnik vztrajal pri prvotnih zahtevah (osnovnih fizikalnih količinah) in od njih ni odstopil v smislu, da bi bilo mogoče njihovo izpolnjevanje izkazovati tudi na predlagan ekvivalenten način (tj. *»10 mA - 600 mA kot ekvivalent, če ima ponudnik aparat z razdaljo fokus detektor enako ali manj kot 95 cm, s 75 cm odprtino*

gantryja in uporablja iterativno rekonstrukcijsko tehniko» za zahtevo iz točke 2.3.1. oziroma »s programsko opremo multisegmentalne rekonstrukcije« za zahtevo iz točke 2.3.6.). Tudi iz naročnikovih odgovorov je razvidno, da ni zahtevana oziroma opredeljena ekvivalentna vrednost obeh spornih parametrov. Vlagatelj sicer meni, da sta bila ta odgovora naročnika naknadno izničena z objavo čistopisa v razpisni dokumentaciji, vendar za tako naziranje v ZJN-3 ni podlage, sama oblika zapisa (v zapisih »word« ali v »excel«) pa za presojo vsebine zahtev ne more biti relevantna.

Ni sprejemljiv niti argument vlagatelja, da naj bi šlo v primeru navedbe ekvivalentnih vrednosti (4250 mA in 29 ms) za *»dejanske vrednosti, ki so v praksi splošno priznan in sprejet način vrednotenja razpona toka rentgenske cevi, ki ga naročnik v okviru konkretne razpisne dokumentacije ni prepovedal, in ki ga pri zapisu tehničnih karakteristik naprav uporabljajo tudi drugi proizvajalci (na primer izbrani ponudnik)«* – vlagatelj je zahtevku za revizijo v dokaz navedenega priložil izsek iz kataloga drugega proizvajalca istovrstne opreme, ki pa njegovih navedb ne potrjuje, saj že iz predloženega nedvoumno izhaja, da tudi ta proizvajalec navaja dva ločena podatka, in sicer (1) razpon toka v cevi (v mA) ter (2) ekvivalentni tok ob uporabi določenega algoritma. Iz predloženega dokazila pa ne izhaja ničesar glede časa rotacije rentgenske cevi.

Ker se torej vrednosti, ki jih kot relevantne navaja vlagatelj, ne nanašajo na zahtevan razpon toka in čas rotacije rentgenske cevi, ni mogoče očitati naročniku kršitev določb ZJN-3 oziroma razpisne dokumentacije, ko na podlagi teh podatkov ni ugotovil skladnosti s strani vlagatelja ponujene naprave s tehničnimi specifikacijami.

Čeprav to v posledici že ugotovljenega za rešitev obravnavane zadeve niti ni več bistveno, pa je po eni strani sicer mogoče pritrditi vlagateljevi ugotovitvi, da za tehnično zahtevo iz točke 2.3.6. naročnik ni nikjer zapisal, da je le-ta vezana na specifične klinične aplikacije, ni pa po drugi strani mogoče soglašati z očitkom, da skuša naročnik to zavajajoče prikazati drugače: naročnik je v izpodbijani odločitvi povsem jasno zapisal le to, da *»funkcionalnosti v svoji zahtevi iz točke 2.3.6. mi omejil le na slikanje srca«*, ne pa morebiti tega, da je zahteva kakorkoli vezana le na določene klinične aplikacije. Iz navedb naročnika izhaja zgolj še ugotovitev – ki jo potrjuje tudi vpogled v vlagateljevo ponudbo – da *»IZJAVA PROIZVAJALCA«* v delu, ki nanaša na čas rotacije RTG cevi, opredeljuje uporabljeno tehnologijo *»SnapShot Freeze«* za zmanjševanje artefaktov zamegljenosti gibanja v koronarnih žilah, ob čemer je navedeno še, da je (bilo) pri testiranju srčnega fantoma *»[...] prikazano šestkratno izboljšanje zmanjševanja zamegljenosti zaradi gibanja ob ohranjanju visoke prostorske ločljivosti«*. Tudi v primeru, ko bi bilo mogoče tehnične specifikacije naročnika interpretirati v smislu določitve ekvivalentnih vrednosti spornih parametrov, bi bilo torej treba pritrditi naročniku v tem, da je vlagatelj za zahtevo iz točke 2.3.6. izkazoval ekvivalentnost le za primere določenih aplikacij (preiskav).

Glede na vse dosedanje zaključke Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni uspel izkazati zatrjevanih nezakonitosti naročnikovih ravnanj v predmetnem postopku oddaje javnega naročila. Državna revizijska komisija je zato, skladno s 1. alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevke za revizijo zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva. Ker vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v izjasnitvi o zahtevku za revizijo priglasil povrnitev stroškov. Državna revizijska komisija ocenjuje, da v konkretnem primeru prispevek izbranega ponudnika k rešitvi zadeve ni bil bistven, zato je ocenila, da njegovi priglašeni stroški niso potrebni (četrty odstavek 70. člena ZPVPJN) in je njegovo stroškovno zahtevo zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vložti neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj po pooblaščenču,
- naročnik,
- izbrani ponudnik po pooblaščenču,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.